

اصول اساسی برای پروسه صلح همه شمول افغانستان – جامعه مدنی
۶-۴ مارچ ۲۰۲۰، بروسل، اتحادیه اروپا

"اصول اساسی" برای پروسه صلح همه شمول

جامعه مدنی افغانستان به طور کلی نگران جهت گیری های برخی از متحدین جامعه بین المللی است که آنان اجازه میدهند دستاوردهای دو دهه گذشته، و به طور کلی منافع مردم افغانستان، قربانی شود. این دستاوردها شامل احترام به آزادی های مدنی به ویژه حقوق زنان، آزادی بیان، قانون اساسی، ایجاد نهادها، احترام به حاکمیت قانون، و فرصت های برابر شغلی و آموزشی برای زنان و مردان است. این دستاوردها که با فداکاری های جدی در بدل امکانات و حتی زندگی افغان ها و متحدین ما از سراسر جهان حاصل شده است، باید حفظ گردد.

"اصول اساسی" فشرده ای از اسناد کلیدی و مرتبط با صلح همه شمول که در سه سال گذشته^۱ در افغانستان تهیه گردیده و با جلسات مشورتی با بیش از ۱۵۰ نماینده جامعه مدنی شامل علما، زنان، جوانان، افغان های خارج از کشور و قربانیان از سرتاسر کشور^۲، و بر علاوه با حضور داشت ۱۷ تن از نمایندگان افغانستان در اروپا مطرح گردیده است. در نتیجه، نمایندگان جامعه مدنی افغانستان به گونه جدی معتقد اند که تأمین آتش بس دائمی و ایجاد روند صلح همه شمول، دو موضوع اساسی برای برقراری صلح و یافتن راه حل پایدار سیاسی برای پایان منازعه در افغانستان است.

هدف جامعه مدنی افغانستان از تهیه "اصول اساسی"، ایجاد یک رهنما برای طرفهای مذاکره کننده و همه افراد شامل در این جریان جهت تمرکز روی همه موضوعات اساسی، میکانیزم ها و مقرراتی که لازم یک آتش بس دائمی است، ایجاد سیستم منظم مدیریتی و خدمات عمومی، و همچنان بازگشت افغانستان به یک انتقال منظم سیاسی، صلح آمیز و همه شمول میباشد.

جامعه مدنی افغانستان فرایند صلح همه شمول را صرفاً شامل ساختن نخچیان و گروه های مسلح یا اشتراک سمبولیک زنان و گروه های دیگر در میز مذاکره ندانسته بلکه حضور قانونی نمایندگان در میز مذاکره و همچنان مشارکت آنان در تدوین و گنجاندن موضوعات مورد بحث در اجندا و رویکردهای مذاکرات و نیز روند تشکیلات نهادی/سازمانی می داند.

- جامعه مدنی افغانستان از اتحادیه اروپا تقاضا مینماید تا با استفاده از منابع سیاسی، دیپلماتیک و مالی دست داشته خود برای حمایت از ایجاد، استقرار و اجرای میکانیزم های مشخص در جامعه مدنی افغانستان استفاده کند تا روند صلح همه شمول تضمین گردد.
- جامعه مدنی افغانستان از اتحادیه اروپا تقاضا مینماید که به عنوان ضامن در روند صلح همه شمول در افغانستان بر اساس "اصول اساسی" این روند، و محتوا و حمایت های نهادی زیر عمل کند.

در مورد پروسه، ما خواهان طراحی روند صلح به گونه ای هستیم که:

۱. توجه/رسیدگی به استفاده از خشونت برای اهداف سیاسی از طریق آتش بس عملی و مداوم، نظارت و تأیید تدابیری که به صورت فعالانه در قسمت مدیریت، کاهش و در نتیجه پایان دائمی خشونت توسط طرف های درگیر گردد. طرفین باید تعهد مستحکم و عمومی برای توقف خشونت به عنوان استراتژی سیاسی مذاکره اتخاذ کنند تا اعتماد و اطمینان عمومی

^۱ لیست مقالاتی که مرور و خلاصه گردیده را در ضمیمه ۱ ببینید.

^۲ لیست اشتراک کنندگان جامعه مدنی از جلسه مشورتی را در ضمیمه ۲ ببینید.

به روند گفتگو ایجاد گردیده و همچنان آمدن صلح، سبب ایجاد محیطی امن تر برای افغانها جهت بازسازی اقتصاد از هم پاشیده کشور گردد.

۲. به عنوان یک اصل، شناسایی بهترین شیوه و یک واقعیت که پایدارترین توافقات صلح مواردی هستند که همه شمول یعنی شامل تمام اقشار جامعه باشد؛ قوانین عمومی که سبب ارتقای حسن نیت سیاسی میگردد، مصالحه/توافق از طریق اجماع، مانع شدن رسانه ها از عملکرد تحریک آمیز و ارائه پیش شرط های غیر ضروری برای گفتگو را شامل گردد. داشتن پلان های عملی مشخص که توسط طرف سوم (ضامن و ناظر) حمایت گردیده و میتواند گروه های منطوقی و بین المللی را فراخواند، که شامل تدابیری برای برخورد با تخریب گران و گروه های متخاصم میگردد، در عین حال نگرانی های مشروع کشورهای همسایه را شناسایی و آن را برطرف کند.

۳. ایجاد فرهنگ صلح سازی و پایان دادن به فرهنگ معافیت در میان طیف وسیعی از شهروندان افغانستان اشتراک کننده در صلح به منظور گسترش مشارکت شهروندان و ارائه نظریات آنان به گونه مستقیم یا دیجیتالی در پروسه گفتگوها توسط ذیفعان افغانی، چه از طریق جامعه مدنی و یا میانجیگرهای اولی موظف برای تسهیل پروسه.

۴. تضمین حضور و نمایندگی معنی دار زنان، جوانان، قبایل، صداها و خاموش و به حاشیه رانده شده و گروه های مذهبی در روند گفتگو، چه از طریق نمایندگی های مستقیم به میز مذاکره، کار های گروهی موضوعی، اظهار قربانیان، انتصاب زنان، جوانان، قربانیان و سایر نمایندگان/سفیران، یا ایجاد هیئت های تخصصی مشوره دهنده.

۵. تعهد به ایجاد و استقرار یک فرآیند مناسب برای رسیدگی به شکایات، نارضایتی ها و بی عدالتی های تاریخی و فعلی که علیه قربانیان جنگ صورت گرفته است و اینکه از عدم تکرار و معافیت از مجازات آنها اطمینان حاصل شود.

۶. توانمند سازی جامعه مدنی برای حمایت از فرآیند مذاکره از طریق میکانیزم های دادخواهی، مشاهده، نظرسنجی، بررسی، ارتباطات، انتقال دانش و نظارت.

در مورد محتوا، ما تقاضا مینماییم هر توافقی که در روند صلح حاصل میشود:

۷. اصل "مشروطه خواهی" جهت اطمینان از اینکه هرگونه تغییری که در ساختار سیاسی و اجتماعی افغانستان توافق می شود هم قانونی و هم به صورت منظم اجرا شده و در نهایت دولت همچنان با قوت تمام در کنار مردم افغانستان باشد، به رسمیت شناخته شود. هرگونه تغییر در قانون اساسی باید از طریق مراحل قانونی شناخته شده و موجود صورت گیرد.

۸. تضمین گردد که هرگونه توافق سیاسی و حکومتی که تحت فرآیند مذاکره چه در سطح ملی و فراملی با آنها موافقت شده باشد، حکومتداری خوب را اولویت قرار داده و شامل تدابیری میشود که احترام به حاکمیت قانون و حفاظت از حقوق اساسی و آزادی های مندرج قانون اساسی، و همچنان به کارگیری منابع شفاف و پاسخگو را تضمین مینماید.

۹. از ارزشها و حقوق مندرج در قانون اساسی در رابطه با حمایت و ارتقاء حقوق اساسی، از جمله حقوق زنان و سایر گروه های به حاشیه رانده شده حفاظت گردد تا اطمینان حاصل شود که هیچ گونه کاهشی در این حقوق رخ نینماید.

۱۰. حقوق هنری و میراث های فرهنگی، و آزادی بیان - از جمله در رسانه ها - در سراسر افغانستان محافظت، ترویج و حفظ گردد.

۱۱. بازگشت، توانبخشی و ادغام مجدد جنگجویان سابق در جبهات نبرد از طریق برنامه های ادغام در اجتماع به جوامع منسجم محلی که می تواند فرصت های کاری و معیشت پایدار را برای آنها و جوامع محلی فراهم کند به گونه ای که باعث برافروختن جنگ و اقتصاد غیرقانونی از جمله تجارت مواد مخدر نگردیده، تسهیل گردد.

۱۲. منافع صلح برای مردم عام به شمول برنامه های بهبود اقتصادی و توسعه ای که پایه ای مستحکم برای توسعه اقتصاد و اشتغال زایی میباشد، فراهم گردد؛ و زمینه بازگرداندن آوارگان داخلی و پناهندگان مساعد شود و همچنان به کسانی که حقوق شان در جریان درگیری نقض شده باشد، جبران خسارت شود.

۱۳. از امنیت افراد و پیشرفت های نهادی در کشور از طریق توسعه امور مالی و اداری منظم در سراسر کشور حمایت صورت گیرد. با اجرا و عملی سازی پالیسی های مبارزه با فساد در افغانستان، سکتور اصلاح امنیتی اقدامات لازم را برای رسیدگی به ترکیب جدید توافق نامه پس از صلح نیروهای امنیت ملی افغانستان تحت برنامه ملی صلح و اما در حقیقت برنامه محلی صلح، انجام دهد.

در رابطه با حمایت نهادی، ما از جامعه جهانی تقاضا مینماییم:

۱۴. حمایت‌های معنوی، مالی و نهادی را به جامعه مدنی افغانستان ارائه دهد تا جامعه مدنی بتواند به توسعه چارچوب متذکره و مجموعه "اصول اساسی" افغانستان کمک نموده و یک فرایند گفتگوی همه شمول، شفاف و پایدار را در افغانستان ارتقاء دهد که منجر به حل و فصل درگیری های مداوم در افغانستان و خارج از آن گردد.

صفحه | ۳

۱۵. تضمین گردد که جامعه مدنی افغانستان منابعی را برای دادخواهی، معلومات دهی، برقراری ارتباط، ارائه و شریک ساختن نگرانی های جامعه مدنی از جمله موضوعات مرتبط به عدالت انتقالی برای همه طرفین در میز مذاکره داشته و نظریات خود را به افغان های داخل و خارج از کشور و جامعه بین المللی، با یک میکانیزم مستقل، ساختارمند، منظم و پاسخگو ارائه بدهد. با در نظر داشت تجارب قبلی از پروسه های صلح دیگر، این امر میتواند از طریق ایجاد میکانیزم انتقال مناسب نهادی که به گونه مستقل توسط یکی از حامیان بی طرف بین المللی تامین میشود، تضمین گردد.